
RMK Nõva- Matsalu külastusala

Külastuskorralduskava 2020-2029
2022. aasta täitmise aruanne

Riigimetsa Majandamise Keskus
Külastuskorraldusosakond

Sissejuhatus

2022. aasta oli mitmetel aladel üle Eesti märgata külastatavuse liikumist üldjoontes samasesse rütmi koroonaeelse aja omaga ning selles osas on ka Nõva-Matsalu külastusala külastus stabiliseerunud, külastuskeskustes taastus Covidi eelne külastatavus. Üleüldise trendina on täheldada märke välismaalaste arvu vähenemisest, üks põhjusi võib olla ettevaatlikkus Ida-Euroopasse reisimise osas, samas turismistatistika näitab, et Eesti elanike välismaale reisimine on hakanud taas suurenema.

RMK loodusõppeprogrammide osa saanute arv, mis oli koroonaaastatel langes, on taas vaikselt tõusuteel. Klassikalise, juhendaja eestvedamisel toimuva, õppeprogrammi kõrval on valikus ka omal käel läbitavaid, nn seljakotiprogramme, ning põnevust pakuvad konkreetsetele radadele loodud nutimängud, mis on viimastel aastatel külastajate poolt aktiivselt kasutusse võetud, jätkuvalt meelitasid osalema traditsioonilised tegemised. Eesti Vabariigi 105. aastapäeva eel kinkis RMK igale Eesti lasteajale Tarmo Tuule raamatu „Mets on kodu. 12 puu- ja kuulugu“.

Elanike teadlikkus RMK loodud puhke- ja liikumisvõimalustest on kasvanud – kui 2020. aastal teadis 90% elanikest RMK pakutavatest puhkevõimalustest (uuring november 2022, Turu-uuringute AS, tulemust võis mõjutada ka küsitlusmetoodika muutus, sest andmeid koguti esmakordselt täies mahus veebiküsitlusena), siis 2022. aastal oli teadlikke juba 97% .

2022. aasta Nõva-Matsalu külastusala suuremad tööd olid Marimetsa matkaraja projekteerimine, Tänavjärve lõkkekoha projekteerimine ning juurdepääsu ja parkimise rekonstrueerimine ning Õmma raba metsaonni projekteerimine. Lepaaugu piirkonna arenduse I etapi rajamisega alustati ning tööd valmivad 2023 aastal.

Nõva-Matsalu külastusala läbivad matkatee pikad harud on ka kenasti külastajate poolt käiku võetud. Perakülast alustamine on üsna populaarne ja ka Penijõe haru leiab järjest enam kasutust, sealt alustatakse enamasti ratastega. Nõva puhkeala külastatavus püsis endiselt kõrge ja erinevate huvigruppide vahel esines ka lahkarvamusi, jätkuvalt on ala populaarne karavanide ja matkabussidega külastajate seas. Mõnevõrra oli probleemiks RMK parklates kooskõlastamata teenuste pakkumine, näiteks saunateenus.

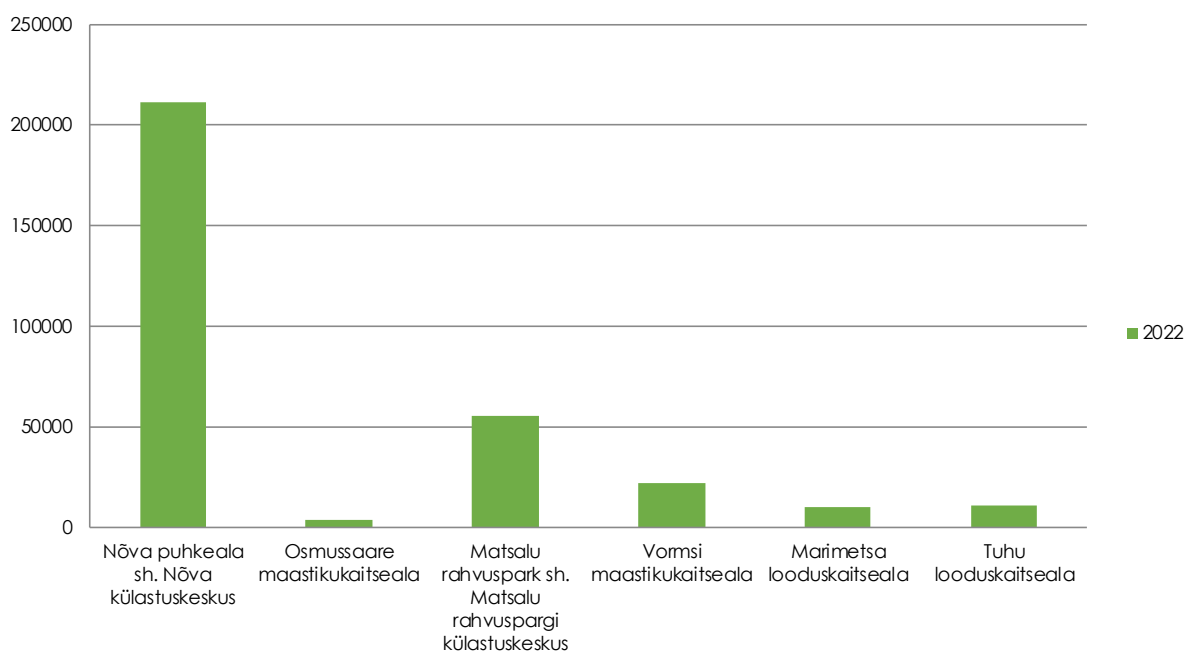
1. Regulaarselt läbiviidavad seired ja uuringud

1.1. Külastajauuring

2021. aasta juulis lõppesid perioodil 2020-2021 läbi viidud külastajauuringud Nõva puhkealal, Matsalu rahvusparkis, Vormsi maastikukaitsealal ja Osmussaare maastikukaitsealal. Kokkuvõtted tulemustest on leitavad külastaja- ja külastusseire materjalide lehel veebis:

<https://www.rm.k.ee/organisatsioon/tegevusvaldkonnad/loodushoid/kulastaja-ja-kulastusseire>

1.2. Külastusmahu seire

Joonis 1. Nõva puhkeala ja külustuskeskuse, Osmussaare maastikukaitseala, Matsalu rahvusparki ja külustuskeskuse, Vormsi maastikukaitseala, Marimetsa looduskaitseala ja Tuhu looduskaitseala külastatavus 2022. aastal.

Nõva-Matsalu külustusala külastuse raskuskese on Nõva puhkealal. Külastusmahu poolest järgnevad Matsalu rahvuspark, Vormsi maastikukaitseala, Tuhu looduskaitseala, Marimetsa looduskaitseala ning Osmussaare maastikukaitseala.

2022. aastal sulas lumi eelnevate aastatega võrreldes hiljem, loendusperiood algas aprilli lõpus, mai alguses. Samuti saabus paksem lumekiht sügisel tavapärasest varem. Võrreldes varasemate aastatega esines enamuses aladel mõningast külastusmahu langust. Nõva puhkeala külastatavust võis mõjutada kehva marja-seeneaasta. Samuti on täheldada, et 2022. aastal oli taas aktiivne ka Eestlaste suvepuhkuse veetmine välismaal. Külustusmaht tõusis Matsalu rahvusparkis.

Ala külustusmahu arvutamiseks (Joonis 1) on kasutatud külastajate peamistele liikumisteedele paigaldatud loendurite loendustulemuste andmeid (Tabel 1), laiendades neid külastajauuringust saadava külastajavoogude infoga.

Tabel 1. Nõva-Matsalu külastusala külastusobjektide külastatavus loendusperioodil.

Külastusobjekt	Külastatavus 2022
Keibu lõkkekohad	14900
Metskonna puhkekoht, Metskonna parkla, Lepaaugu lõkkekoht, Lepajõe parkla	38500
Peraküla - Ähijärve matkatee haru algus, Peraküla telkimisala, Allikajärve lõkkekoht, Uuejõe lõkkekoht ja vaateplatvorm, Uuejõe sauna lõkkekoht ja Uuejõe parkla, Toatsejärve puhkekoht, Liivanõmme õpperada, Liivase ranna – Peraküla õpperada	81400
Põõsaspea puhkekoht	18800
Marimetsa matkarada	7200
Keemu puhkekoht	15000
Penijõe matkarada	3200
Tuhu matkarada	7400

1.3. Külastusobjektide seisundi seire

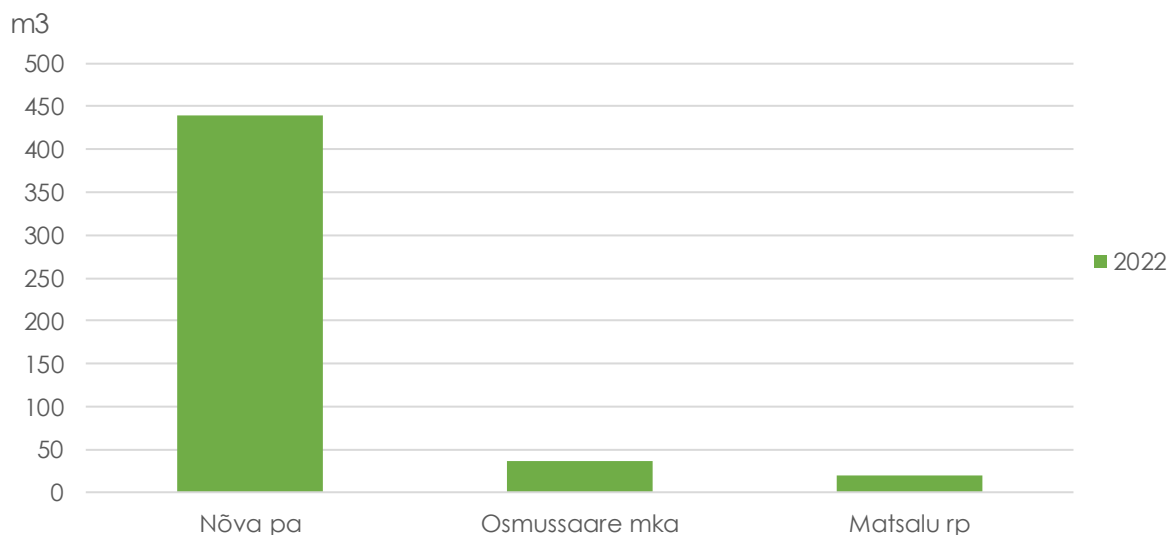
Nõva puhkeala (sh Vormsi ja Osmussaare) objektidel toimus viimane seirering 2020. ja Matsalu rahvusparki külastusobjektidel 2019. aasta sügisel. Andmeid on käsitletud külastuskorralduskava 2020. a aruandes. Järgmine seirering Matsalu rahvusparki objektidel toimub eeldatavasti 2023. ning Nõva puhkeala objektidel 2024. a.

1.4. Ressursi seire

Üle-eestiliselt koguti kõikide külastusobjektide kogumahuna jäätmeid 2022. aastal 3530 m³, maht on võrreldes 2021. aastaga pisut suurenenud, 2%. Lõkkepuid kasutati 2022. aastal 2409 m³, mis võrreldes 2021. aastaga jäänud sarnaseks, pisut langenud (2021 oli 2482 m²).

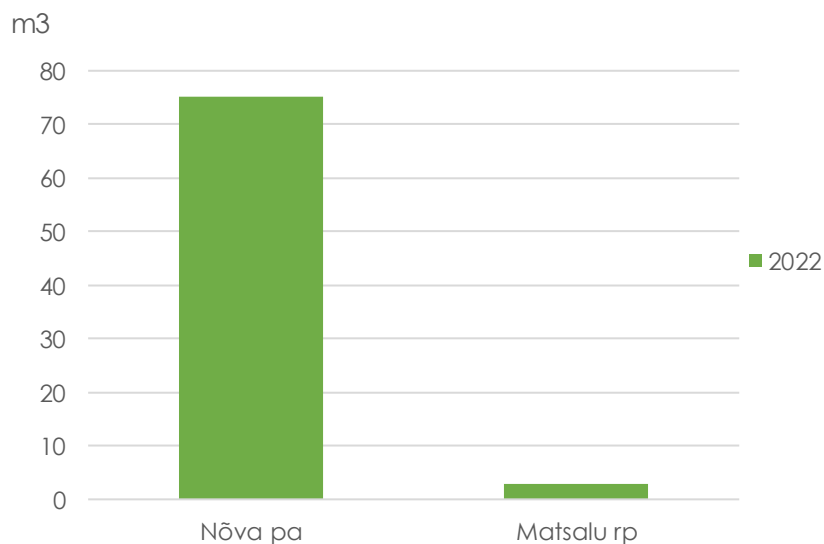
Nõva puhkeala külastusobjektidelt koguti jäätmeid 439 m³, Matsalu rahvusparkis 20 m³ ja Osmussaare maastikukaitsealal 36 m³.

Ülevaate külastusalal tekkinud jäätmete kogusest ja kasutatud lõkkepuude kogusest annavad Joonis 4 ja Joonis 5.

Joonis 4. Nõva puhkeala, Matsalu rahvuspargi ja Osmussaare maastikukaitsela külastusobjektidelt kogutud jäätmed.

Lökkepuuid kulus Nõva puhkeala külastusobjektidel 75 m³, Matsalu rahvuspargis 3 m³.

Joonis 5. Nõva puhkeala ja Matsalu rahvuspargi külastusobjektidel kasutatud lõkkepuud.

2. Loodusteadlikkuse edendamine ja teabe jagamine

Loodusteadlikkuse edendamiseks kontaktivabalt jätkus Loquizi tarkvara platvormi kasutamine, et pakkuda inimestele tasuta võimalust RMK külastusobjektidel harivate nutimängude mängimiseks. Matsalu rahvuspargi külastuskeskus pakkus 7 mängu Penijõe matkarajale ning Nõva külastuskeskus pakkus 10 erinevat mängu.

Nõva külastuskeskuses töötati välja puude tundmaõppimist ja mõõtmist tutvustav iseseisvalt läbitav programm „Puu on puude kõrgune“. Õuealal asuvas metsandusliku

õpperaja näitusemajas olevale näitusele "Kardetuimad loomad metsas - ÄMBLIK JA PUUK" koostati teemakohane tööleht.

Matsalu rahvuspargis jätkus võimalus mängida geopeituse aarete seeriat LK110, mis loodi 2020. aastal koostöös geopeituse kogukonnaga looduskaitse 110. sünnipäevaks. Matsalu rahvusparki sai selleks puhuks peidetud 9 aaret.

Matsalu rahvuspargi külastuskeskusest sai teavet 2894 inimest ja erinevatest loodushariduslikest tegevustest (sh sündmused, viktoriinid, programmid jms) võttis osa 2513 inimest nende hulgas olid ka ukrainlased, kellele pakuti koostöös Keskkonnainvesteeringute Keskusega eriprogrammi Eestimaa loodusega tutvumiseks.

Nõva külastuskeskusest sai teavet 3462 inimest ja erinevatest loodushariduslikest tegevustest (sh sündmused, viktoriinid, programmid jms) võttis osa 4391 inimest nende hulgas olid ka ukrainlased, kellele pakuti koostöös Keskkonnainvesteeringute Keskusega eriprogrammi Eestimaa loodusega tutvumiseks.

Osmussaare teabepunktis sai teavet 1318 inimest.

3. Hooldus ja rekonstrueerimine

Nõva-Matsalu külastusala ja selle külastuskeskuste tegevuseks kasutati 2022. aastal otsekuludena kokku 346 tuhat eurot. Nimetatud vahendid kasutati külastustaristu majandamiseks (vajalike külastustaristu muudatuste kavandamiseks, muudatuste elluviimiseks, külastustaristu korrashoiu tagamiseks), maastiku seisundi säilitamiseks, külastuse suunamiseks, vajalikeks seireteks ning külastuskeskustes läbiviidavate loodusteadlikkust edendavate tegevuste korraldamiseks. Taristu korrashoiule kasutati 161 tuhat eurot, külastajate teavitamisele ja külastuse suunamisele 37 tuhat eurot ning loodusteadlikkuse edendamiseks kokku 70 tuhat eurot, sellest külastuskeskuste korrashoiule 54 tuhat eurot.

Külastustaristu rekonstrueerimiseks kasutati 2022. aastal Ühtekuuluvusfondi vahendeid Kloostri vaatetorni (kogumaksumus 35 094 eurot, sellest 15% omaosalus) ja Suitsu vaatetorni (kogumaksumus 43 614 eurot, sellest omaosalus 15%) rekonstrueerimiseks.

Suurematest töödest tehti 2022. aastal veel Marimetsa matkaraja projekteerimine, Tänavjärve lõkkekoha projekteerimine ning juurdepääsu ja parkimise rekonstrueerimine ning Õmma raba metsaonni projekteerimine. Lepaangu piirkonna arenduse I etapi rajamisega alustati ning tööd valmivad 2023 aastal.

Väiksematest töödest renoveeriti Vana-Vigala Hirvepargi Jakobi saare kaks silda, ehitati ja paigaldati Nõva looduskaitsealale infotahvli alused ja teostati muid väiksemaid remonttöid. Pidevalt on toimunud ka objektide jooksvad hooldused ja küttepudega varustamine.

Kaitsekorralduskavadest tulenevad eraldiseisvad infotahvlid paigaldati Nõva looduskaitsealale (5 tahvlit kaitseala sissesõitudele koos peatumistaskutega), valmisid ka Läänema Suursoo MKA ja Leidissoo LKA infotahvlid, mis ootavad paigaldamist 2023 aastal Tänavjärve tee äärde. Infotahvel uuendati ka Matsalu rahvuspargis Näärikivide üksikobjekti juures, nimetuseks Pagarand.

Silma looduskaitsealal alustati amortiseerunud vaatetornide osas arendusplaanide kooskõlastamist Keskkonnaameti ja kohaliku omavalitsusega.

Tahu vaatetorn tuleb 2023. aasta hooajaks sulgeda, külastajatele on planeeritud alale jätta puhkekoht ning paigaldada rannaniidu elustikku tutvustav infotahvel. Vaatetorni rekonstrueerimise ning uuesti avamise osas on planeeritud jätkata läbirääkimisi maaomanikega.

Võnnussaare vaatetorni osas on kaitsekorralduskavas välja toodud võimalusena, et kui saadakse juurdepääsuteed Võnnu poolsaarele, siis on mõistlik minna edasi ka Võnnussaare vaatetorni rekonstrueerimisega, mis on ainus Silma LKA-I riigimetsamaal asuv RMK hallatav vaatetorn. RMK looduskaitseosakond on 2023. aastal lõpetamas koosluste hooldamiseks ligipääsuteede rajamist Võnnu poolsaarele, mis loob võimaluse ja hea eelduse Võnnussaare taristu arendamiseks. Torn asukoht ja hooldatud rannaniit pakuvad kindlasti ka head võimalust rannaniidu ja poolsaare elustikku tutvustava õpperaja rajamiseks.

Silma looduskaitseala kaitsekorralduskavas ja RMK Nõva-Matsalu külastuskorralduskavas on ette nähtud võimalusena Kirimäe vaatetornile leida uus asukoht Lääne-Nigula valla munitsipaalmaal (55201:001:0895 Supluse), kuna alal puudub sobiv riigimaa kinnistu. Lääne-Nigula vald ja kohalik kogukond on korraldanud vaatetornini viiva tee sulgemise mootorsõidukitega liiklemiseks, rajanud supuskoha ja korraldanud parkimisala. RMK poolt on paigaldatud parkla serva infotahvli alus. Võimaluse ja huvi korral saaks Kirimäe vaatetorni uuele asukohale Lääne-Nigula valla munitsipaalmaal, vastavalt erinevate huvigruppide soovidele, rajada kohalik omavalitsus ja huvilised (Eesti Ornitoloogia Ühing jt). RMK on valmis objektile paigaldama infotahvli kaitseala kaardi ja kaitseala tutvustava teabega.

Matsalu rahvuspargi osas on külastuskorralduskavas toodud välja Suitsu randumissilla ja sliipi rajamine ja Kloostri randumissilla rajamine. Need tööd on lükkunud edasi järgmisesse perioodi Matsalu rahvuspargi kaitse-eeskirja uuendamise tõttu.

Loodusteadlikkuse edendamise ja teabe jagamisest annab ülevaate ptk. 2. ja tabel 3. Kogutud jäätmete kogustest ja küttepuid kulust annab ülevaate ptk. 1.4. Suuremahulisemad tööd on esitatud tabelis 2.

Tabel 2. Nõva-Matsalu külustusala perioodil 2020-2029 planeeritud tegevused ja nende täitmine aastal 2022.

Külustusobjekt	Kaitseala, vöönd	Arengusuunad	Tegevus	Tegevuse kirjeldus	Planeeritud tööde teostamise periood		2022. aastal teostatud tööde kirjeldus
					2020-2022	2023-2029	
Nõva puhkeala							
Peraküla-Ähijärve matkatee km	Nõva LKA	Taristu kv aliteedi säilitamine Teavitamise kv aliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu remont ja hooldus, tähistuse uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Infotahvli uuendamine	x	x	
Vihterpalu lõkkekoht	Keskkonna- registri veekogude nimistu VEE110 1700_Vihterpalu jõgi	Teavitamise kv aliteedi tõstmine Taristu kv aliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja remont, vajadusel uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Infotahvli paigaldamine	x		
Peraküla telkimisala	Nõva LKA Liivase pv	Ala planeeringu uuendamine Ala laiendamine Taristu kv aliteedi tõstmine Maastikukaitseliste meetmete rakendamine Külustuse suunamine Erivajadustega külustajate taristu arendamine Tegevuse mitmekesistamine	Projekteerimine	Ala planeeringu uuendamine		x	
			Taristu rajamine	Vastavalt projektile taristu rajamine		x	
			Taristu rekonstrueerimine	Olemasoleva taristu rekonstrueerimine		x	

			Teavitamine	Infomaterjalide uuendamine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja remont, vajadusel uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Liiv aseranna-Peraküla õpperada	Nõva LKA Liiv ase pv Peraküla skv	Teiste objektidega sidumine Teavitamise kvaliteedi tõstmine Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu remont ja hooldus, tähistuse uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Infotahvli uuendamine	x	x	
Toatse järve puhkekoht	Nõva LKA Peraküla skv	Taristu kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu uuendus		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu remont ja hooldus, vajadusel uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Allikajärve lõkkekoht	Nõva LKA Peraküla skv	Ala planeeringu uuendamine Ala laiendamine Taristu kvaliteedi tõstmine Maastikukaitseliste meetmete rakendamine Erivajadustega külastajatele taristu arendamine	Projekteerimine	Ala planeeringu uuendamine	x		
			Taristu rekonstrueerimine	Olemasoleva taristu rekonstrueerimine	x	x	
			Teavitamine	Infomaterjalide uuendamine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu remont ja hooldus, vajadusel uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine

Liiv anõmme õpperada	Nõva LKA Peraküla skv	Teavitamise kvaliteedi tõstmine Taristu kvaliteedi säilitamine Teiste objektidega sidumine	Teavitamine	Kohatahvoli uuendamine	x	x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Märgistuse hooldus ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Metsanduslik õpperada		Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Teavitamine	Infomaterjalide ja edastamise viiside uuendamine	x	x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Metsandusliku õpperaja ekspositsiooni hoone hooldus	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Põõsaspea puhkekoht	Nõva LKA Põõsaspea skv	Teavitamise kvaliteedi tõstmine Taristu kvaliteedi säilitamine Teiste objektidega sidumine Loodusharidusliku suuna arendamine	Projekteerimine	Väliekspositsiooni ja raja projekteerimine		x	
			Taristu rajamine	Raja tähistamine, väliekspositsioon		x	
			Teavitamine	Infomaterjali koostamine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu remont ja hooldus, vajadusel uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Lepaaugu lõkkekoht	Nõva LKA Lepaaugu pv	Ala planeeringu uuendamine Ala laiendamine Taristu kvaliteedi tõstmine Maastikukaitseliste meetmete rakendamine Teiste objektidega sidumine	Projekteerimine	Ala planeeringu muutmine	x		
			Taristu rekonstrueerimine	Tee laiendus koos parkimistaskutega	x		Lepaaugu piirkonna arenduse 1 etapp (Lepaaugu lõkkekohale 3 uut katusealust puhkekohta, 3 lõkkekolu pinkidega, järve randa 3

							pink, uus puukuur ja infotahvli alus)
			Taristu rajamine	Taristu laiendamine		x	Rajati juurde uutele asukohtadele 2 uut katusealust puhkekohta ja 2 uut lõkkeolu pinkidega, kahe koha peale puukuur ja käimla
			Teavitamine	Infomaterjalide uuendamine, külastajate suunamise parandamine	x	x	Infotahvel valminud, paigaldatakse 2023
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Lepajõe parkimistasku	Nõva LKA Lepaaugu pv	Ala laiendamine Teiste objektidega sidumine Taristu kv aliteedi laiendamine Teavitamise kv aliteedi tõstmine	Projekteerimine	Parkla laiendus	x		
			Taristu rajamine	Parkla ja käimla rajamine	x		Parkla rajatud, käimlat parklasse ei rajatud
			Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine	x		Paigaldati uued piirde
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Keibu lõkkekoht I	Nõva LKA Keibu skv	Ala laiendamine Taristu kv aliteedi säilitamine	Projekteerimine	Ala planeeringu koostamine		x	
			Taristu rajamine	Taristu ehitus		x	
			Taristu rekonstrueerimine	Olemasoleva taristu rekonstrueerimine		x	
			Teavitamine	Infotahvli uuendamine	x	x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine

Keibu lõkkekoht II	Nõva LKA Keibu skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rekonstrueerimine	Vajadusel taristu rekonstrueerimine	x		
			Teavitamine	Infotahvliite uuendamine	x	x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus ja vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Veskijärve lõkkekoht	Läänemaa Suursoo MKA Veskijärve pv	Ala laiendamine Maastikukaitsete meetmete rakendamine Taristu kvaliteedi säilitamine Teiste objektidega sidumine	Projekteerimine	Planeeringu uuendamiseks projekteerimine	x		
			Taristu rajamine	Taristu rajamine		x	
			Teavitamine	Infotahvliite uuendamine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Veski karjääri puhkekoht	Läänemaa Suursoo MKA Veskijärve pv	Teiste objektidega sidumine Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine Loodusharidusliku suuna arendamine	Projekteerimine	Puhkekoha ja matkaraja projekteerimine	x		
			Taristu rajamine	Puhkekoha ja matkaraja taristu väljaehitamine	x	x	
			Projekteerimine	Vaatetorni projekteerimine		x	
			Taristu rajamine	Vaatetorni rajamine		x	
			Teavitamine	Infotahvliite uuendamine	x	x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Uuejõe lõkkekoht	Nõva LKA Peraküla skv	Taristu kvaliteedi säilitamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine		x	

		Teiste objektidega sidumine Rajatise üleandmine					
			Teavitamine	Infotahvli uuendamine	x		
			Taristu üleandmine	Silla üleandmine	x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Uuejõe sauna lõkkekoht	Nõva LKA Peraküla skv	Taristu kvaliteedi säilitamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine Teiste objektidega sidumine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine	x	x	
			Projekteerimine	Rippsilla projekteerimine		x	
			Projekteerimine	Matkaraja projekteerimine		x	
			Taristu rajamine	Rippsilla rajamine		x	
			Taristu rajamine	Matkaraja taristu rajamine		x	
			Teavitamine	Infotahvli uuendamine	x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Uuejõe parkla	Nõva LKA Peraküla skv	Taristu kvaliteedi säilitamine Ala laiendamine Juurdepääsu parandamine	Projekteerimine	Parkla laienduse ja taristu projekteerimine		x	
			Taristu rajamine	Parkla laienduse ja taristu rajamine		x	
			Teavitamine	Infotahvli uuendamine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Marjataskud	Nõva LKA Peraküla skv	Taristu kvaliteedi säilitamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu hooldus ja remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine

			Teavitamine	Teabe uuendamine	x	x	
Tänavjärve lõkkekoht	Läänemaa Suursoo MKA Tänavjärve skv	Taristu kvaliteedi tõstmine Maastikukaitsete meetmete rakendamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Projekteerimine	Taristu rekonstrueerimise projekteerimine	x		Tänavjärve lõkkekohta projekteerimine
			Taristu rajamine	Parklate vormistamine	x		Parkimisala rajatud Metsaparanduse osakonna poolt
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus, vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Infotahvli uuendamine, tulekahjude teave	x		
Metskonna parkla	Nõva LKA Keibu skv	Teavitamise kvaliteedi tõstmine Külastuse suunamine Teiste objektidega sidumine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu rekonstrueerimine	x		
			Teavitamine	Infomaterjalide uuendamine	x	x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Metskonna puhkekoht	Nõva LKA Keibu skv	Teavitamise kvaliteedi tõstmine Külastuse suunamine Loodusharidusliku suuna arendamine Teiste objektidega sidumine Ala planeeringu uuendamine Erivajadustega külastajatele taristu arendamine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine	x		
			Teavitamine	Infomaterjalide uuendamine	x		

			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Saare õpperada (Silma looduskaitseala)	Silma LKA, skv	Taristu kv aliteedi säilitamine Loodusharidusliku suuna arendamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus ja remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Taristu rekonstrueerimine	käimla rekonstrueerimine purgitavaks		x	
			Teavitamine	Loodusharidusliku nutiraja arendamine, infotahvlite uuendamine	x	x	
Saunja õpperada (Silma looduskaitseala)	Silma LKA, skv	Taristu kv aliteedi säilitamine Teavitamise kv aliteedi töstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus, vajadusel remont	x	x	
			Teavitamine	Infotahvlite uuendamine		x	
Tahu õpperada (Silma looduskaitseala)	Silma LKA, skv	Taristu kv aliteedi säilitamine Muud suunad	Projekteerimine	Vajadusel vaatetorni projekteerimine		x	
			Taristu rajamine	Vaatetorni rajamine		x	
			Teavitamine	Infotahvlite uuendamine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Kirimäe vaatetorn (Silma looduskaitseala)	Silma LKA, skv	Objekti likvideerimine Muud suunad (uue objekti ehitus)	Projekteerimine	Vaatetorni projekteerimine	x		
			Taristu rajamine	Vaatetorni rajamine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Infotahvli uuendamine		x	
Kividemaa rattarada		Taristu kv aliteedi säilitamine Teavitamise kv aliteedi töstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Viidastuse jooksev hooldus ja remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Rajainfo koostamine	x		

Salajõe puhkekoht	Salajõe maastikukaitseala	Taristu kvaliteedi säilitamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu rekonstrueerimine	Tähistuse uuendamine	x		
			Teavitamine	Infotahvlite uuendamine	x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Salajõe õpperada	Salajõe maastikukaitseala	Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Teavitamine	Infotahvli uuendamine	x		
Võnussaare vaatetorn (Silma looduskaitseala)	Silma LKA, skv	Taristu likvideerimine	Taristu lammutamine	Vaatetorni lammutamine		x	
Jugapuulaane õpperada		Taristu kvaliteedi säilitamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Infotahvli uuendamine	x	x	
Õmma metsaonn	Marimetsa- Õmma hoiuala	Taristu kvaliteedi tõstmine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine		x	Õmma metsaonni laudtee, platvormi ja käimla projekteerimine
			Teavitamine	Infotahvli koostamine	x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Kaitsealade infotahvlid	Läänemaa Suursoo MKA ja Leidissoo LKA Nõva LKA	Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Teavitamine	Teabetahvlite uuendamine	x	x	Nõva looduskaitseala infotahvlite aluste valmistamine ja paigaldamine (5 tk)
Osmussaare maastikukaitseala							
Osmussaare matkarada	Osmussaare MKA, Tuletorni pv, Bieni pv, Osmussaare skv	Taristu kvaliteedi säilitamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine

			Teavitamine	Vajadusel infotahvliite uuendamine		x	
Lõunasadama lõkkekoht	Osmussaare MKA, Lõunasadama pv	Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus ja remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine		x	
Kaksikute lõkkekoht	Osmussaare MKA, Osmussaare skv	Taristu kvaliteedi säilitamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus ja remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine		x	
Tiidu lõkkekoht	Osmussaare MKA, Osmussaare skv	Taristu kvaliteedi säilitamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus ja remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine		x	
Kabeli puhkekoht	Osmussaare MKA, Osmussaare skv	Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus ja remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine	x		
Matsalu rahvuspark							
Penijõe-Aegviidu-Kauksi matkatee	Matsalu RP Matsalu pv	Taristu kvaliteedi säilitamine, Tegevuse mitmekesistamine	Taristu rekonstrueerimine	Matkatee lõpp-punkti hoone rekonstrueerimine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu ja viidastuse hooldus, uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Penijõe lõkkekoht	Matsalu RP Matsalu pv	Ala planeeringu uuendamine, Taristu kvaliteedi säilitamine, Tegevuse mitmekesistamine	Projekteerimine	Parkla projekteerimine	x		

			Taristu rajamine	Parkla väljaehitamine	x		
			Teavitamine	Infotahvli koostamine, valmistamine	x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Rumba lõkkekoht		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Objektitahvli koostamine	x		
Hirvepargi lõkkekoht	kaitsealune Vana-Vigala Hirvepark	Taristu kvaliteedi säilitamine, Tegevuse mitmekesistamine, Loodusharidusliku suuna arendamine,	Projekteerimine	Õpperaja projekteerimine	x		
			Taristu rajamine	Õpperaja rajamine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Sildade ja puhkekoha rekonstrueerimine	x	x	
			Teavitamine	Raja tahvlite ja huvipunktide koostamine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus ja remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, sh truubi remont Metsaparanduse osakonna poolt
Keemu puhkekoht ja vaatetorn	Matsalu RP Matsalu pv	Ala planeeringu uuendamine, Ala laiendamine, Taristu kvaliteedi tõstmine, Teavitamise kvaliteedi tõstmine, Erivajadustega külastajatele taristu arendamine, Loodusharidusliku suuna arendamine	Projekteerimine	Puhkekoha planeeringu uuendamine	x		
			Taristu rajamine	Vaatlusonni (invalõimalusega) rajamine		x	

			Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine	x	x	
			Teavitamine	Infotahvliite uuendamine	x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus ja vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Suitsu puhkekoht ja vaatetorn	Matsalu RP Matsalu metsa skv, Suitsu skv ja Jõgede skv	Taristu kvaliteedi tõstmine, Ala planeeringu uuendamine, Tegevuse mitmekesistamine, Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu rekonstrueerimine	Vaateorni rekonstrueerimine			Vaateorni rekonstrueerimine (ÜF)
				Katuste harjamine	x		
			Projekteerimine	Puhkekoha terviklahenduse projekteerimine	x		
			Taristu rajamine	Taristu rajamine		x	
			Teavitamine	Infotahvli uuendamine, piirangutest teavitamine	x		Torni ohutusjuhendi tahvli uuendamine
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Suitsu matkarada	Matsalu RP, Suitsu skv	Ala planeeringu uuendamine, Ala laiendamine, Taristu kvaliteedi tõstmine, Teavitamise kvaliteedi tõstmine, Erivajadustega külastajatele taristu arendamine, Loodusharidusliku suuna arendamine	Projekteerimine	Matkaraja projekteerimine	x		
			Taristu rajamine	Matkaraja rajamine		x	
			Teavitamine	Infotahvliite koostamine, valmistamine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus ja vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Suitsu metsaonn	Matsalu RP, Suitsu skv	Teiste objektidega sidumine, Taristu kvaliteedi säilitamine, Teavitamise	Taristu rekonstrueerimine	Metsaonni rekonstrueerimine	x	x	

		kv aliteedi tõstmine, Aastaringse kasutuse soodustamine					
			Teavitamine	Infotahvli koostamine, valmistamine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus ja vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Kloostri vaatetorn	Matsalu RP, Kasari luha ja rannaniitude skv	Ala planeeringu uuendamine, Ala laiendamine, Taristu kv aliteedi tõstmine, Teavitamise kv aliteedi tõstmine, Erivajadustega külastajatele taristu arendamine,	Projekteerimine	Ala planeerimine koostöös KOV iga	x		
			Taristu rajamine	käimla ja puhkekoha rajamine		x	Vaatetorni rekonstrueerimine (ÜF)
			Teavitamine	Infotahvli uuendamine	x		Torni ohutusjuhendi tahvli uuendamine, objekti tahvli aluse uuendamine
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus ja vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Penijõe matkarada ja vaatetorn	Matsalu RP, Jõgede skv, Suitsu skv, Matsalu pv	Taristu kv aliteedi tõstmine, Loodusharidusliku suuna arendamine	Projekteerimine	Rekonstrueerimisprojekt	x		
			Taristu rekonstrueerimine	Laudrajalõikude rekonstrueerimine	x		
			Projekteerimine	Lisaharu ja vaatlussonni projekteerimine		x	
			Taristu rajamine	Lisaharu ja vaatlussonni rajamine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Infotahvli uuendamine	x	x	
Marimetsa matkarada ja	Marimetsa LKA,	Taristu kv aliteedi säilitamine,	Projekteerimine	Parkimisala laienduse projekteerimine		x	Marimetsa matkaraja rekonstrueerimine

vaatetorn (Marimetsa LKA)	skv /osaliselt ei asu kaitsealal	Parkimisvõimaluste parandamine					projekteerimine (ringlaudtee ja parkla laiendus)
			Taristu rekonstrueerimine	Vaatetorni juures raja möödistamine (eeltöö rekiks, projekteerimine 2021)	x		
					x		
			Taristu rajamine	Parkla väljaehitamine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus ja remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Infotahvliite uuendamine	x	x	
Rannajõe vaatetorn	Matsalu RP, Haeska skv	Taristu kvaliteedi tõstmine, erivajadustega küllastajatele taristu arendamine, parkimisvõimaluste parandamine	Projekteerimine	Vaatetorni ja parkimisala projekteerimine	x	x	
			Taristu rekonstrueerimine	Vaatetorni rekonstrueerimine		x	
			Teavitamine	Infotahvliite uuendamine	x	x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus, vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Salevere matkarada	Matsalu RP, Salevere skv	Taristu kvaliteedi tõstmine	Projekteerimine	Trepi projekteerimine	x		
			Taristu rekonstrueerimine	Trepi rekonstrueerimine	x		
					x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Infotahvliite uuendamine	x	x	
Tuhu matkarada ja vaatetorn (Tuhu LKA)	Tuhu LKA, Tuhu soo skv	Taristu kvaliteedi säilitamine, Loodusharidusliku suuna arendamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus, vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine

			Teavitamine	Infotahvlite kujundus ja trükkimine	x		
Eerik Kumari mälestuskivi	Matsalu RP, Matsalu pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus ja vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Karuselja puhkekoht	Matsalu RP, Kloostri skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus ja vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Infotahvli uuendamine	x	x	
Nurga puhkekoht	Matsalu RP, Puise skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus ja remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Penijõe vältibaas/Jõgede puhkekoht	Matsalu RP, Jõgede skv, Matsalu siselahe ja roostike skv	Ala planeeringu uuendamine, taristu kvaliteedi tõstmine, juurdepääsu parandamine	Projekteerimine	Puhkekoha projekteerimine		x	
			Taristu lammutamine	Taristu lammutamine	x		
			Taristu rajamine	Puhkekoha ehitamine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus, vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Kaitsealade infotahvlid	Matsalu RP		Teavitamine	Teabetahvlite valmistamine	x	x	
Uus matkatee haru		Planeerimine ja taristu rajamine			x	x	
Suitsu lõkkekoht		Planeerimine ja taristu rajamine				x	
Liustemäe vaatlusonn/vaateplatvorm		Planeerimine ja taristu rajamine				x	
Põgari-Sassi vaatlusonn		Planeerimine ja taristu rajamine				x	
Keemu lõkkekoht		Planeerimine ja taristu rajamine				x	
Suitsu roostiku vaateorn		Planeerimine ja taristu rajamine				x	
Suitsu randumiskoht ja slipp		Planeerimine ja taristu rajamine			x	x	
Kloostri randumiskoht		Planeerimine ja taristu rajamine			x	x	

Vormsi maastikukaitseala

Rumpo matkarada ja vaateplatvormid	Vormsi MKA, Rumpo skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus ja I remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Vaateorni infotahvlite koostamine		x	
Huitbergi matkarada	Vormsi MKA, Huitbergi pv	Teavitamise kvaliteedi tõstmine Loodusharidusliku suuna arendamine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine		x	
			Teavitamine	Objektitahvlite koostamine, valmistamine	x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu pidev hooldus ja remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Parunikivi puhkekoht	Parunikivi üksikobjekti piiranguvöönd	Taristu kvaliteedi säilitamine	Teavitamine	Vajadusel infotahvli uuendamine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus, vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Saxby puhkekoht	Vormsi MKA, Saxby piiranguvöönd	Taristu kvaliteedi säilitamine	Teavitamine	Infotahvli uuendamine	x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus vajadusel remont	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Norrby puhkekoht	Väinamere hoiuala	Taristu kvaliteedi tõstmine	Projekteerimine	Ekspertiis, lammutus - või rekonstrueerimisprojekt	x	x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Taristu rekonstrueerimine	Vastavalt rekonstrueerimisprojektile		x	
			Teavitamine	Infotahvli koostamine ja valmistamine		x	
Diby puhkekoht	Väinamere hoiuala	Taristu kvaliteedi tõstmine	Projekteerimine	Ekspertiis, lammutus - või rekonstrueerimisprojekt	x	x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Pidev hooldus, kasutuskõlblikkuse hinnangu tellimine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine

			Taristu rekonstrueerimine	Vastavalt rekonstrueerimisprojektile		x	
			Teavitamine	Infotahvli koostamine ja valmistamine		x	
Allika matkarada				Antud 2017. a MTÜ Eesti Loodushoiu Keskusele 10 aastaks rendile.		x	

Tabel 3. Külustuskeskustes perioodil 2020-2029 planeeritud tegevused ja nende täitmine 2022.

Külustuskeskus	Tegevuste kirjeldus	Planeeritud tööde teostamise periood		2022. aastal teostatud tööde kirjeldus
		2020-2022	2023-2029	
Mastsalu rahvusparki külustuskeskus	Linnupargi (sh teed, rajad, parkimisvõimaluste laiendamine, õpperadade jms atraktsioonide ja tegelusalade) projekteerimine külustuskeskust ümbritsevasse Penijõe mõisa parki, linnupargi v äljäehitamine	x	x	
	Külustuskeskuse sissepääsu info täiendamine ja atraktiivsemaks muutmine		x	
	Ekspositsiooni uuendamine	x	x	
Nõva külustuskeskus	Parkla rekonstrueerimine ja laiendamine, atraktiivsemaks vormistamine, teabe uuendamine	x	x	Paigaldati uus looduskaitsela infotahvel (tabel 2) ja katusega pinklaud
	Õue ala olemasoleva õueekspo uuendamine (erinevate koosluste peenrad) ja edasi arendamine- ekspositsiooni/tegelusala/näituste ala kontseptsiooni väljatöötamine ja rajamine	x	x	Taimi tutvustava info uuendamine õuealal
	Külustuskeskuse siseekspositsiooni arendamine ja uuendamine vastavalt keskuse põhiprofiilidele, teabepunktiala uuendamine	x	x	
	Majandushoone rajamine	x	x	
Osmussaare teabepunkt	Osmussaare teabepunkti ekspositsiooni täiendamine (teave Odini ja Odini haa kohta), teabekogude täiendamine	x	x	